

קובץ תרגילים בנושא השם ונטייתו

מתוך עבודות של השתלמות מורי לשון עולים תשפ"ד

אספה וערכה: עינת דהן, מדריכה בפיקוח על הוראת העברית

חשוב לדעת:

החוברת היא אוסף תרגילים שלוקטו מתוך עבודות במסגרת השתלמות למורי לשון לעולים בחט"ע.

התרגילים מתאימים לתלמידים הלומדים לבגרות החיצונית (11284),
(11274) ולתלמידים הכותבים תלקיט עולים במסגרת 30% (11273).

כל שימוש בתכני החוברת, בתרגילים ובמשימות הוא **באחריות המשתמשים בלבד**.

כל שימוש בתכני החוברת דורש בדיקה של התכנים מבחינת תקינותם והתאמתם לקהל היעד.

משימה 1

א. לפניכם קטע. קראו אותו, וענו על הסעיפים שאחריו.

הצחוק הוא כמו אימון גופני שגורם להפעלת המערכות בגוף. חוקרים מצאו שמאחורי צחוקים, הנמשכים שתיים-שלוש שניות כל אחד, שווים לעשר דקות של אימון באופני כושר. הצחוק גורם גם לשחרור חומרים שנקרים אַנְדוֹרְפִינִים. האנדורפינים מפחיתים את הכאב הפיזי ואת הכאב הנפשי ומשפרים את מצב הרוח.

שאלות:

1. העתיקו מתוך הקטע צירוף של שם ותוארו. _____
2. העתיקו מתוך הקטע צירוף סמיכות. _____
3. הוסיפו יידוע לצירוף אימון גופני. _____
4. הוסיפו יידוע לצירוף אופני כושר. _____
5. כתבו את צורת הרבים של הצירוף מצב רוח. _____

ב. לפניכם קטע. קראו אותו, וענו על הסעיפים שאחריו.

העולים בכל העליות לארץ הביאו איתם תרבויות אוכל, שהיו שונות מן המנהגים המקומיים של הערבים הפלסטינים ושל היהודים הספרדים שחיו בארץ ישראל. בעליות שלפני הקמת המדינה (בשנת 1948) הגיעו מהגרים בעיקר מארצות במזרח אירופה ובמרכזה, אשר ידועים בשם "אשכנזים". המטבחים שלהם לא היו דומים זה לזה, אבל היו להם מנהגי אוכל משותפים, אותם חומרים להכנת מזון וכללי כשרות משותפים.

6. העתיקו מתוך הקטע צירוף של שם ותוארו. _____
7. העתיקו מתוך הקטע צירוף סמיכות. _____
8. לפניכם משפט שחסר בו צירוף של סמיכות. השלימו את הצירוף החסר על פי המילים שבסוגריים:
העולים החדשים היו צריכים להתאים את הבישול שלהם ל_____ (תבלינים + מקום), שהיו בארץ ישראל.
9. לפניכם משפט, ובו מודגש שם בצירוף כינוי שייכות (קניין).
המטבחים שלהם לא היו דומים זה לזה.
כתבו את צירוף המילים המטבחים שלהם במילה אחת: _____

10. לפניכם קטע ובו שלושה שיבושי לשון. תקנו את השיבושים, וכתבו את הקטע בצורתו התקינה.

11. לפניכם קטע. קראו אותו, וענו על הסעיפים שאחריו.

לאחר העלייה לארץ השתנה מעט המטבח של העולות האשכנזים משום שהחומרים היו אחרים. הם הצטרכו להתאים לעצמם את המוצרי המזון שלא היו מקובלים במטבחים שלהם באירופה. אחדים מהם אפילו לא הכירו את מהמאכלים האלה, שהשתמשו בהם בארץ ישראל.

העיסוק בשואה ובזכר השואה נפוץ גם באינסטגרם: תחת ההאשטאג שואה יש כ-650 אלף רשומות (פוסטים), וההאשטאג אושוויץ מקבץ כ-373 אלף. הסיפור הלאומי המחבר בין השואה לתקומה מקבל ביטוי הולם כמעט בכל תמונה מהמסע לפולין: נערים ונערות מתעדים עצמם בשערי אושוויץ או על פסי הרכבת הידועים שמובילים למחנה ההשמדה לשעבר כשהם עטופים בדגלי ישראל עם מבט נחוש בעיניים. "דגל ישראל באושוויץ ומדינה יהודית חזקה, זה הניצחון של מיליון ילדים יהודים שנרצחו שם, זה הניצחון שלנו – היום", נכתב באחת הרשומות.

א. העתיקו מתוך הקטע צירוף סמיכות בצורת הרבים.

ב. העתיקו מתוך הקטע צירוף של שם ותוארו.

12. לפניכם משפט השלימו את הצירופים בצורת הרבים על פי המילים שבסוגריים:

רוב התמונות שהעלו הגולשים לאינסטגרם הן _____ (תמונות + מסע) שצילמו בפולין.

ב. _____ (אתר + היסטורי).

13. א. לפניכם צירוף **מחנה ההשמדה**. המירו אותו לצורת הרבים.

ג. הוסיפו למילה **מחנה** מילה נוספת כך שייווצר צירוף של שם ותוארו.

14. לפניכם משפט.

לדבריו אנשים מנסים למקם את עצמם **במקום שלהם**, האמתי והמוכר ולהגיד "אני כאן".

- א. כתבו את צירוף המילים "במקום שלהם" במילה אחת - _____
ב. כתבו את המילה "לדבריו" בשתי מילים _____

15. לפניכם קטע ובו שלושה שיבושי לשון. תקנו את השיבושים, וכתבו את הקטע בצורתו התקינה.

רוב התמונות שהעלו הגולשים לאינסטגרם מתעדות מצבות זיכרון, פסלים במוזיאוני שואה ותמונות מתקופת השואה. אולם בחודש שעבר מבקרים שונים במוזיאון אושוויץ-בירקנאו העלו לרשתות החברתיות אוסף תצלומים שלהם בזמן שהם מנסים לשמור על שיווי משקל על הפסי הרכבת. בעקבות זאת, נכתב בטוויטר מטעם המוזיאון: "כשאתם מגיעים לכאן, זכרו שאתם נמצאים באתר שבו נהרגו יותר ממיליון בני אדם. ישנם מקומות משמעותיות יותר ללמוד איך לשמור על שיווי משקל מאשר האתר הזה, שמסמל את הגירושם של עשרות אלפים אל מותם."

16. לפניכם פסקה :

ליצנות רפואית היא מקצוע חדש יחסית. **ליצנים רפואיים** מקצועיים החלו לעבוד בבתי חולים בניו יורק בשנת 1986, וכיום אפשר לראות ליצנים רפואיים **בבתי חולים** ובמרכזים רפואיים גם בארץ. הליצנים הרפואיים מנצלים את הכוח המרפא של ההומור כדי לשפר את איכות החיים ואת התפקוד של החולים.

א. הוסיפו ה"א הידיעה לצירופים המודגשים : _____,

ב. המירו את הצירופים המודגשים לצורת היחיד : _____,

17. במשפטים שלפניכם הקיפו את הצורה המתאימה מבין כל זוג מילים מודגשות.

- א. בטיול השנתי למצפה רמון אספנו אבנים **רבות/ רבים**.
ב. בחופשת חנוכה התארחנו במלונות **יוקרתיות/ יוקרתיים**.
ג. קיימים עקרונות **החשובות/ חשובות/ חשובים/ החשובים** בהוראת השפה העברית.

משימה 2

1. לפניך קטע קרא אותו וענה על שלושת הסעיפים שאחריו.

שר התחבורה קרא להפסיק את שביתת הרכבות. מוועד העובדים נמסר שהשביתה תימשך מכיוון שלא נענו הדרישות הבסיסיות של עובדי הרכבת. "יש לנו דרך ארוכה לעבור במו"מ, ואין פתרונות קלים" אמר ראש הוועד.

- (1) העתק מן הקטע 2 צירופי סמיכות. _____
(2) העתק מן הקטע צירוף של שם עצם ותוארו בצורת יחידה. _____
(3) הוסף יידוע לצירוף "פתרונות קלים" _____

2. כתוב את הצירופים שלפניך בצורת רבים:

אזור תעשייה ישן _____
לוח כתיבה מחיק _____
ארמון המלך העתיק _____
ציפור שיר יפה _____

3. בכל אחד מן המשפטים שלפניך הקף את הצורה המתאימה מבין המילים המודגשות.
(א) דויד צריך לשלם את החשבונות החודשיות / החודשיים בזמן.
(ב) אם לא ישלם, החברת החשמל / חברת החשמל תנתק אותו.
(ג) בפעמים הקודמים / בפעמים הקודמות כשאיחר בתשלום, דויד היה צריך לשלם קנסות כספיות / כספיים גבוהים.
(ד) דויד יכול לשלם את החשבון בשיחת טלפון / בשיחת הטלפון.

4. לפניכם משפטים העוסקים באירועים אקטואליים (דברים שקרו בזמן האחרון).
בכל משפט הוסיפו ה"א הידיעה אן "את" רק במקומות המתאימים.

- א. בשבוע שעבר חגגנו _____ חג _____ חנוכה.
ב. החיילים שומרים על _____ גבולות של המדינה.
ג. העיר _____ חדרה מארחת _____ המשפחות מהקיבוצים בדרום.
ד. אזרחים משקיעים _____ הזמן שלהם בתרומה לתושבים שפנו מהצפון ומהדרום.
ה. אנשים רבים עונדים _____ שרשרת בצורת דסקית כדי לעודד _____ השחרור של החטופים.

5. לפניכם שלושה משפטים ובכל אחד מהם צירוף מודגש.
כתבו כל אחד מן הצירופים המודגשים בצורת הרבים.

- אני מחכה מאוד לצאת לטיול השנתי! _____
- האם זכרת להביא את הספר החדש? _____
- לכבוד יום הולדתי ביקשתי מאמי מתנה מיוחדת. _____
- במקום ציבורי לא נהוג לדבר בטלפון בקול רם. _____

משימה 3

1. לפניך קטע קרא אותו וענה על שלושת הסעיפים שאחריו.
שר התחבורה קרא להפסיק את שביתת הרכבות. מוועד העובדים נמסר שהשביתה תימשך מכיוון שלא נענו הדרישות הבסיסיות של עובדי הרכבת. "יש לנו דרך ארוכה לעבור במו"מ ואין פתרונות קלים" אמר ראש הוועד.
א. העתק מן הקטע 2 צירופי סמיכות. _____
ב. העתק מן הקטע צירוף של שם עצם ותוארו בצורת יחיד/ה. _____
ג. הוסף יידוע לצירוף "פתרונות קלים" _____
2. כתוב את הצירופים שלפניך בצורת רבים :
אזור תעשייה ישן _____
לוח כתיבה מחיק _____
ארמון המלך העתיק _____
ציפור שיר יפה _____
3. בכל אחד מן המשפטים שלפניך הקף את הצורה המתאימה מבין המילים המודגשות.
א. דויד צריך לשלם את החשבונות ה**חודשיות** / ה**חודשיים** בזמן.
ב. אם לא ישלם, ה**חברת** החשמל / **חברת** החשמל תנתק אותו.
ג. **בפעמים** הקודמים/ **בפעמים** הקודמות כשאחר בתשלום דויד היה צריך לשלם קנסות **כספיות** / **כספיים** גבוהים.
4. הקיפו את הצורה הנכונה בכל אחד מן המשפטים שלפניכם.
א. חוקרים גילו שנשים שעוסקות בפעילות ספורט באופן **יומי/יומית** מרגישות יותר בטוחות בעצמן.
ב. תרגול פעילות ספורט **משפר/משפרת** את הבריאות הפיזית והנפשית.
ג. אם מתמידים בפעילות גופנית, המערכות השונות בגוף **פועלים/פועלות** טוב יותר.
ד. לא רבים מבינים **החשיבות/את החשיבות** של פעילות גופנית והשפעתה על המצב הנפשי.
ה. מכל נער או נערה שמתחילים להתאמן בחדר כושר **נדרשים/נדרש** אישור רפואי.
5. הוסיפו בקטע שלפניכם את ה"א היידוע רק במקומות המתאימים.
יתרונות הפעילות __ גופנית בילדים מוכחים היטב ונוגעים גם לבריאותם בהווה וגם לבריאותם בעתיד. ידוע כי לילדים פעילים יש הרכב __ גוף בריא יותר. ילדים פעילים הם בעלי הישגים __ אקדמיים טובים יותר בבית הספר.
6. כתבו את הצירופים הבאים ברבים :
פעילות גופנית _____
חדר כושר _____

משימה 4

1. השלימו את הטבלה מיחיד/ ה לרבים/ לרבות.

יחיד/ יחידה	רבים/ רבות
מחשב	
נדנדה	

2. המירו את הצירופים לרבים.

שם עצם + תואר	
לולב ארוך	
חרצית פורחת	

3. המירו את הצירופים לרבים.

שם עצם + תואר	
עגיל יפה	
חלום טוב	

4. המירו את הצירופים לנקבה.

שם עצם + תואר	שמות עצם + תארים
דרך מפותלת	
שנה מוצלחת	

5. מצאו את צמד המילים היוצא דופן.

חצאיות ארוכות	ערים גדולות	סוכריות מתוקות	עגבניות אדומות
---------------	-------------	----------------	----------------

6. הסבירו: מדוע צמד המילים שבחרתם הוא יוצא דופן? _____

7. כתבו את השם עם סיומת הזוגי המסתיימת ב-יים כמו במילה **שתיים**. השלימו את הטבלה.

יחיד	סיומת יים
------	-----------

עין	
יד	

8. השלימו ב/ ל במקום המתאים.

איתי הולך_חבר אחר הצהריים.

חן מניחה את החפצים_תוך המגרה.

9. השלימו את הטבלה לפי הידוע המתאים.

יידוע שייכות	יידוע עם ה הידיעה
אני רואה את ילדיי.	
	אני שומע את הצחוק שלו.

משימה 5

1. לפניך שלושה משפטים, ובהם חסרים צירופים של סמיכות, השלם את הצירופים החסרים על פי המילים שבסוגריים.

א.

- (1) בעיתון יש כתבה על _____ (הפגנה. פועלים) המתקיימת מול משרד האוצר.
- (2) מעמד של _____ (חברים . קיבוץ) יוסדר לפני תחילת העבודה.
- (3) הכביש נסגר בעקבות _____ (תאונות. דרכים) .
- (4) רכשתי _____ (כלים. עבודה) : פטיש, סולם , מקדחה.
- (5) קראתי על המכשיר החדש הזה ב _____ (פרסומים. החברה).

ב.

- (1) הפוך לרבים את הצירוף " עבודת ניקיון" _____
- (2) הפוך ליחיד את הצירוף "קרובי משפחה" _____
- (3) הפוך לרבים את הצירוף "רוכב אופניים" _____
- (4) הפוך ליחיד את הצירוף "הצעות חוק" _____
- (5) הפוך ליחיד את הצירוף "מגדלי מים" _____

משימה 6

1. לפניך שלושה משפטים ובהם חסרים צירופי סמיכות. השלם את הצירופים החסרים על פי המילים שבסוגריים, וידע את הצירופים שיצרת.

א. כל _____ (נשיאים + מדינות) הגיעו לאו"ם לדיון במלחמת חרבות ברזל.

ב. יישובים רבים במדינת ישראל פונו בעקבות המלחמה, ובכללם _____

(יישובים+צפון).

ג. _____ (אזרחים + ישראל) מתפללים לשחרור כל החטופים.

2. המירו את הצירופים לרבים :

- א. דרך שלום.
- ב. מילה טובה.
- ג. מלחמת ישראל.
- ד. חלון גדול
- ה. אור קטן
- ו. רחוב צר
- ז. כוס לבנה

משימה 7

1. כתבו את המילים שבסוגריים בצירוף אחד (שמרו על היידוע במקומות המתאימים)
- לפניכם המלצות טובות להצלחה במבחנים:
- א. להכין את _____ (החומרים של המבחן) על _____ (השולחן של העבודה) שלכם.
- ב. לא לשכוח לקחת _____ (בקבוק של מים) ו _____ (שקית של עוגיות) לבית הספר.
- ג. לשים בתיק _____ (ספרים של לימוד) ו _____ (דפים של עבודה)
- ד. לבחור מראש את _____ (החולצה של בית-הספר) ולהשאיר אותה ליד _____ (הדלת של החדר).
- ה. ללכת לישון מוקדם. חשוב להקפיד על _____ (השעות של השינה) לפני מבחנים.
2. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם אפשרויות מודגשות להשלמת המשפט. הקיפו את האפשרות המתאימה בכל אחד מהם.
- א. בתוכנית הרדיו המפורסמת אפשר לשמוע את הסיפורי גבורה / סיפורי גבורה / סיפורי הגבורה של החיילים שלנו.
- ב. נפגשנו עם החברים והחברות שלנו בהבית-הספר / בבית-הספר / בבית ספר שלנו.
- ג. בתרגיל שקיבלנו, אנחנו צריכים לבחור במילות-היחס / במילי-היחס / במילות-היחסים המתאימות.
3. במשפטים הבאים בחרו בתשובה הנכונה מבין האפשרויות הנתונות.
- א. יש לי זיכרונות יפים / יפות מתקופת הילדות.
- ב. עברו ימים רבים / רבות, שבועות ארוכים / ארוכות, שנים טובים / טובות מאז שהגעתי לארץ.
- ג. הפתרונות שקיבלנו היו חכמים / חכמות, אבל היה לנו קשה לבחור באחד מהם / אחת מהן.
4. לפניכם שני משפטים שחסרים בהם צירופי סמיכות. השלימו במקומות הריקים את צירופי הסמיכות החסרים על פי המילים שבסוגריים.
- א. לפני כל מבחן בעברית נקפיד למלא _____ (דפים + תרגול) כדי לחזור על הנושאים השונים.
- ב. המורים ידברו איתנו על _____ (הציונים + הגשה) שלנו.
- ג. השנה רוב _____ (המבחנים + בגרות) יהיו בחודשים מאי ויוני.

משימה 8

א. יצירת צירופים

- לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם חסר צירוף סמיכות. השלימו במקומות הריקים את צירופי הסמיכות החסרים על פי המילים שבסוגריים, ידעו באת הצירופים.
1. הקלה בהגבלות ההתקהלות הוכרזה (בישיבה + ממשלה).

2.(במשרדים + חינוך) בכל העולם המליצו לצמצם את מספר מבחני הבגרות.

3.אני אוהבת את (עוגות + גבינה).

4.טעמתי את (עוגה + גבינה).

ב. יחיד רבים ויידוע

סמנו את הצורה הנכונה.

5.מסוכן לאכול את **פטריות היער** / **הפטריות יער**, בלי מדריך.

6.אנו לומדים בשבועות **האחרונים** / **האחרונות** כיצד מבדילים בין מילים בזכר ונקבה בעברית.

7.בגלל הדיווחים בתקשורת **נוצר/נוצרו** פחד ובלבול.

8.כל היצירות שנוצרו בעבודה קשה, **אבדו/אבדה**.

המירו את הצירופים מיחיד לרבים.

9. מטלת הקורס _____.

10. תינוק חמוד _____.

משימה 9

התאמת שם תואר לשם העצם

1. לפניכם משפטים, הקיפו בכל משפט את הצורה הנכונה

- א. לאחר שנים **רבים/רבות** הצליחו הרופאים למצוא את התרופה למחלת הסרטן.
- ב. ירושלים, בירת ישראל, היא **אחת/אחד** הערים **היפות/יפים** בעולם.
- ג. איחרנו לטיסה שלנו בגלל התורים **הארוכים/הארוכות**.
- ד. כשהיינו בים בנינו ארמונות **גדולות/גדולים** ומצאנו אבנים **לבנים/לבנות**.
- ה. גיליתי בגינה קן של נמלים **אדומות/אדומים**.
- ו. בשבועות **האחרונות/האחרונים** נפגשתי עם חברותיי פעמים **רבות/רבים**.

2. לפניכם קטע קריאה הוסיפו את ה"א הידיעה במקומות המתאימים :

ארגון "פתחון לב"

ארגון "פתחון לב" פועל במרץ ומסייע למאות נזקקים בכל יום. פעילות השוטפת רחבה וכוללת גם התנדבות למען משפחות הנזקקות. השנה כל תלמידי כיתה שלי הגיעו בזמנם פנוי בחופש גדול לחלק את סלי מזון. ההרגשה הייתה שאנחנו עושים את משימה החשובה ביותר.

3. בקטע הבא הוסף את הא הידיעה במקומות המתאימים.

מסתבר שיש הרבה נסיכים ונסיכות בגינות __שעושים בארץ__ ישראל. כל אחד מהם הוא __אור של אימא ושל אבא שלו, אבל כאשר אני שומעת את __כינוי__ "נסיכה", אני פוחדת. ילדה __קטנה שאומרים לה שהיא __נסיכה מאמינה לזה, ויהיה לה קשה בעתיד.

4. פרק את הצירוף הבא כך שלא יהווה צירוף סמיכות – **ילדי השכונה**.

5. לפניך משפט ובו מודגש שם בצירוף **כינוי שייכות**.

הבת שלנו רוצה אנשים שנעים להיות **בחברה שלהם**.

כתוב את צירוף המילים **בחברה שלהם** במילה אחת: _____.

6. כתוב את מילת היחס שבסוגריים בצורתה המתאימה.

דוגמה: אתמול הלכתי לחברתי, ונשארתי לישון **אצלה** (אצל).

בגינת המשחקים הורים נדנדו את הילדים, סובבו _____ (את) בקרוסלה. שמעתי אימא אומרת לבת שלה: "בואי נסיכה _____ (של), אקנה _____ (ל) גלידה".

7. כתוב את מבין מילות היחס שבסוגריים בחר את מילת היחס החסרה.

לפני כמה ימים ירדתי _____ (עם, על, ל, ב) נכדי _____ (ל, ב, על) גינת השעשועים. הורים נדנדו _____ (את, על, מן, ל, אצל) הילדים, סובבו אותם (אל, ב, עם) הקרוסלה.

8. בכל אחד מן המשפטים שלפניך הקף את מילת הקישור המתאימה:

- א. (לפני, אחרי, בזמן ש) _____ כמה ימים ירדתי עם נכדי לגינת המשחקים.
ב. המעסיק לא נתן לעובד יחס טוב, _____ (לכן, כדי, למרות זאת), העובד התפטר.

9. הילדה מאמינה להורים שגידלו אותה כנסיכה _____ (לכן, למרות זאת, ואילו) היא חושבת שזה היחס שמגיע לה בכל מקום.

התוצאה היא ילדה שרק רוצה לקבל _____ (אבל, לכן, למרות זאת, כי) היא חושבת שהכול מגיע לה.

10. בכל אחד מהמשפטים שלפניך הקף את הצורה המתאימה מבין המילים המדגשות.

- א. ילדים **קטנים/קטנות רצו/רץ** במגרש המשחקים. כל אחד מהילדים **הוא/הם האור/האורות/אורים** של אבא ואימא.
ב. מה בעצם חושבת הילדה **קטנה/הקטנה** היפה כשהיא שומעת את הכינוי "נסיכה"?

11. לפניך קטע ממאמר קרא אותו, והשלם את **המילים החסרות** מן הרשימה הנתונה:

רשימת המילים: כי, אבל, על, של.

אני מנסה לחשוב _____ הדור _____ ההורים שלי קוראים אלינו במילים "נסיכה" ולא מצליחה. לא _____ ההורים חשבו שאנחנו משרתים. לילד במשפחה יש תפקידים בהתאם לגיל שלו. לא קראו לנו "נסיכים", _____ הרגשנו משמעותיים. החינוך המודרני מבוסס _____ הפסיכולוגיה החדשה _____ הילד, ששמה את הילד במרכז.

12. לפניך קטע ובו שתי שגיאות לשוניות. העתק מן הקטע את השגיאות ותקן אותן.

"החברה שלנו רוצה איש שנעים להיות בחברתם. אנשים שרוצים להנהיג, אבל גם יודע לעבוד בצוות.

משימה 10

1. לפניכם משפט, קראו אותו, וענו על השאלות.
העתיקו מן המשפט הנתון שני צירופי סמיכות ושני צירופים של שם עצם ותוארו.
ספריה עירונית, מציגה ספר קריאה על פריחת הדובדבנים, ועל האופן שמכינים מהדובדבנים ממרח מתוק.
צירופי סמיכות _____
צירופים של שם עצם ותוארו _____
2. לפניכם קטע. קראו אותו והעתיקו ממנו :
א. 2 צירופי סמיכות
ב. צירוף של שם עצם ותוארו בצורת רבים :
שפת גוף משפיעה על אנשים מסוימים. שפת גוף חיובית, משדרת למאזין רגשות שמחה ואילו שפת גוף של אדם כועס משדרת למאזין, רוגז גדול.
צירוף סמיכות _____
צירוף של שם עצם ותוארו _____
3. לפניכם שלושה משפטים ובהם חסרים צירופים של סמיכות. השלימו את הצירופים החסרים על פי המילים שבסוגריים.
א. לונדון היא _____ (בירה + אנגליה).
ב. המורה שלנו מקנה לנו _____ (הרגלים + למידה).
ג. הידע הטכנולוגי שלנו מגדיר את _____ (מעמד + ישראל) כמעצמת הייטק.
4. הקיפו את הצורה הנכונה במשפט שלפניכם :
יש כאלה שמסתכלים על העולם דרך **משקפיים ורודות/משקפיים ורודים**.
5. לפניכם קטע ובו ארבעה שיבושי לשון. תקנו את השיבושים וכתבו את הקטע בצורה תקנית :

משולש ברמודה הוא אזור באוקיינוס האטלנטי. שנים רבות נקשרו בו סיפורי מסתורין על ספינות גדולים שנעלמו באזור. יש כאלה שחושבים שחייזרים גרמו לאסונות הגדולות. חוקר בשם קיש, מצא שרוב התאונות המסתוריים קרו בגלל סופות טרופיות.

6. כתבואת הצירופים שלפניכם בצורת רבים :
א. **ספר הלימוד החדש** _____
ב. **גינת הפרחים הגדולה** _____
7. לפניכם שני משפטים ובכל אחד מהם אפשרות מודגשת להשלמת המשפט. הקיפו את האפשרות המתאימה בכל אחד מהם.
א. הכלכלה של **מדינת ישראל/מדינות ישראל/המדינת ישראל**, היא מהחזקות בעולם.
ב. בשנים **הקרובים/הקרובות/קרובות**, נגשים את חלומנו.
8. א. כתבו מהם דרכי היידוע של צירופי הסמיכות הבאים (יידוע באמצעות ה"א הידיעה, שם פרטי, שם עצם בנטיית השייכות).
ב. כתבו ליד כל צירוף, צירוף נוסף המיועד באותו אופן.
גיל ההתבגרות - _____
הגשמת חלומנו - _____
בירות אירופה - _____

9. לפניכם משפט, שחסר בו צירוף סמיכות. השלימו במקום הריק את צירוף הסמיכות החסר על פי המילה שבסוגריים.
טיסה לירח היא _____ (הגשמה + חלום) של כל מדען שעוסק בחקר החלל.
10. בחרו בתשובה הנכונה מבין האפשרויות הנתונות.
עיריית תל אביב הציבה **כיסאות מעוצבות/כיסאות מעוצבים** על מדרכות העיר.

משימה 11

- א. לפניך שני משפטים שחסרים בהם צירוף סמיכות. השלם את הצירופים החסרים על פי המילים שבסוגריים.
1. הנהג הסיע את _____ (חברים + הקבוצה) לטיול בצפון.
2. בישראל יש ב _____ (תקופה + החורף) כ-10 שעות אור ביממה.

- ב. לפניך משפט: **עם ישראל מייחל שיבואו שנים טובות.**
הוסף יידוע לצירוף "שנים טובות", וכתוב את המשפט מחדש.

ג. הפוך לרבים את הצירוף "ישיבה שבועית"

ד. הפוך ליחיד את הצירוף "רעיונות מבריקים"

- ה. הקף את הצורה הנכונה במשפט שלפניך, ונמק את בחירתך.
ראינו נמלים **חרוצים/ חרוצות** אוספות מזון לקראת החורף.
נימוק: _____

- ו. כתוב את הצרופים שלפניך בצורת **רבים**:

_____ וילון פרחוני ארוך

_____ ציפור שיר יפה

- ז. לפניך משפט.

- אכילת ירקות חשובה בשביל **הבריאות של הילדים.**
את הצירוף "הבריאות של הילדים" אפשר לכתוב בדרך אחרת במשפט הנתון.
כיצד אפשר לכתוב צירוף זה? הקף את התשובה הנכונה.

- בריאות הילדים - הבריאות והילדים

- הילדים הבריאים - ילדי הבריאות

ח. בכל אחד מן המשפטים שלפניך, **הקף** את המילה המודגשת המתאימה למשפט.

1. לצערנו, המלחמה נמשכת כבר שבועות **ארוכות** / **ארוכים**.

2. באולפן לומדים הרבה מילים **חדשים** / **חדשות**.

ט. לפניך שני משפטים ובכל אחד מהם אפשרויות מודגשות להשלמת המשפט. **הקף** את האפשרות המתאימה בכל אחד מהם.

1. בבית הספר הזה מלמדים **השיעורי ההיסטוריה** / **שיעורי היסטוריה** / **שיעורי ההיסטוריה** עתיקה.

2. במלונות **המפוארות** / **המפוארים** / **מפוארות** מוגשת ארוחת בוקר מיוחדת.

י. לפניכם שני משפטים שחסרים בהם צירופי סמיכות. השלימו במקומות הריקים את צירופי הסמיכות החסרים על פי המילים שבסוגריים.

- נהנינו להתבונן יחד ב_____ (**האלבומים** + **הילדות**).

- חיכינו למסיבת יום ההולדת כדי לטעום מ_____ (**העוגה** + **השוקולד**).

יא. לפניך שלושה משפטים. בכל משפט **הקף** את המילה המתאימה מבין המילים המודגשות.

1 החיילות הלוחמות הן נשים **אמיצים** / **אמיצות**.

2 התלמידים מקשקשים על **השולחנות כתיבה** / **שולחנות הכתיבה** שלהם.

3 עזרה לקשישים **צריכים** / **צריכה** להיות חלק משעות המעורבות החברתית של בני הנוער.

משימה 12

1. לפניכם קטע. קראו אותו, וענו על ארבעת הסעיפים שאחריו.

מיזם חומר פתוח פועל כדי להקים מאגר חומרים פתוחים ונגישים לתלמידים המתמודדים עם אתגרים מורכבים בתקופה הזו. בשלב הנוכחי המיזם מעונין לאתר ולרכז חומרים פתוחים אשר יכולים לסייע לתלמידים בלמידתם עם דגש על שיטות לימוד ופעילויות דיגיטליות. המיזם מעונין לתת מענה לתלמידים משלב הגן ועד כיתה י"ב, וכמובן לתת קרדיט ליוצרים הנדיבים.

2.

א. העתיקו מן הקטע שני צירופי סמיכות. _____

ב. העתיקו מן הקטע שני צירופים של שם עצם ותוארו. _____

ג. העתיקו מן הקטע צירוף סמיכות ושם ותוארו. _____

ד. לפניכם שני משפטים, שחסרים בהם צירופים של סמיכות. השלימו את הצירופים החסרים על פי המילים שבסוגריים.

I. "אין _____ (קיצורים+דרך) למקומות אליהם שווה להגיע" -בברלי סילס.

II. "תמונה טובה היא _____ (שווה+ערך) למעשה טוב" -ואן גוך.

3. א. במשפטים הבאים בחרו בתשובה הנכונה מבין האפשרויות הנתונות.

- קיבלתי אופניים חשמליים\ חשמליות.
- היזהרו, לפניכם צומת מסוכנת\מסוכן.
- שנותיי היפות\היפים עברו במהירות.
- רכשנו משקפיים חדשים\ חדשות.
- מעניין לבקר במוסדות החשובות\החשובים של הממשלה.

ב. הוסיפו במשפטים הבאים את ה ידיעה ומילת היחס "את" במקומות המתאימים.
"כשאנחנו כבר לא יכולים יותר לשנות מצב, אנחנו מתחילים אתגר של שינוי עצמנו."
ויקטור פרנקל

"לא יהיה ניצחון של האור על החושך כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר אור."
א. ד. גורדון

3. כתבו את המילים שבסוגריים בצירוף אחד (שמרו על היידוע במקומות המתאימים).

מתכון ל (הכנה + סופגניות)

- א. להכניס לקערת המיקסר את הביצים והסוכר, להקציף במהירות גבוהה כשתי דקות, להנמיך מהירות ולהוסיף את החלב והשמן לערבב עד שהכול אחיד, להוסיף את הקמח ואת _____ (אבקה + אפיה).
- ב. למלא סיר בליטר שמן ולחמם את _____ (סיר+טיגון) על אש בינונית בערך 2 – 3 דקות, חשוב שהשמן לא יהיה חם מדי.
- ג. לקחת כפית מהעיסה ולהכניס לשמן, היעזרו בכפית נוספת כדי להוריד את העיסה לשמן, יש לטגן עד ל _____ (הזהבה + סופגניות) ולהוציא לנייר סופג.
- ד. ניתן למלא ב _____ (סוגים + ריבה), שוקולד או _____ (חמאה + בוטנים) ולהגיש מיד.

משימה 13

1. במשפטים לפניכם בחרו בתשובה הנכונה מבין שתי האפשרויות:

עריית חיפה פועלת בשנתיים האחרונות/ האחרונים לפתוח איכות הסביבה.
הניקיון של הרחובות הציבוריים תורמים/ תורם לשמירה על איכות הסביבה.
כשהסביבה תהיה נקייה, כל התושבים יוכלו ליהנות ממנה/ ממנו .

2 : לפניכם שלושה צירופים:

הקיפו את הצירוף שאפשר להוסיף ה"א היידוע.

- תושבי חיפה
- תושבי עירנו
- תושבי רחוב

3. לפניכם משפט ובו צירופים מודגשים. כתבו את הצירופים בצורת הרבים.
מערכת חינוכית מתקדמת מעניקה לתלמידים שירות מקצועי ומציעה דרך יעילה לקבלת יעוץ מהיר.

מערכת חינוכית מתקדמת:.....
שירות מקצועי:.....
דרך יעילה:.....

4: לפניך קטע ובו ארבעה שיבושי לשון. תקן את המשפטים, וכתבו את הקטע בצורתו הנכונה.
העולים ממזרח אסיה המשיכו להכין פעמים רבים אוכל כמו בזיכרונות הטובים שהיו להם מן הארץ שהגיעו ממנו, גם תרבות האוכל של הישראלים מארצות מזרח אסיה טפס מקום חשוב בתרבות האוכל הישראלי. היום רוב האנשים מבקשים לאכול את מאכלים חדשים.

.....
.....
.....
.....

5. חבישת קסדה ברכיבה על האופניים הכרחית למען בטיחות של הרוכבים.

את הצירוף הבטיחות של הרוכבים אפשר לכתוב הדרך אחרת את הנתון.

כיצד אפשר לכתוב צירוף זה, היקף את התשובה הנכונה.

בטיחות הרוכבים	הבטיחות והרוכבים
הרוכבים הבטוחים	רוכבי הבטיחות

6. כתוב את הצירופים שפניך בצורת הרבים:

ועדת הרווחה:.....
בית החרושת:.....
קנס כספי כבד:.....

7. בכל אחד מן המשפטים שלפניך הקף את הצורה המתאימה מבין המילים המודגשות.

חוקרים רבים מצביעים על היתרונות החשובים/חשובות/החשובים של הפעילות הגופנית/ הגופנית/ גופני והספורט.

אפשר להתקדם בתחום המוזיקה והאומנויות בזמן קצר- שנים אחדות/ אחדים בלבד.

תלמידים לפני גיל ההתבגרות/ הגיל התבגרות חייבים להתייעץ עם מאמן כושר לפני שהם מתחילים להתאמן.

8. לפניכם שני משפטים שחסרים בהם צירופי סמיכות. השלימו במקומות הריקים את צירופי הסמיכות החסרים על פי המילים בסוגריים. כשכותבים משפט יש להקפיד על (הסימנים + הפיסוק) המתאימים. שילוב הלמידה מהבית עוזרת לתלמידים ולמורים (בתקופה + המלחמה).

משימה 14

1. לפניך קטע. קרא אותו וענה על שני הסעיפים שאחריו.
ילדים שעוסקים בכמה ענפי ספורט מפתחים יכולות אתלטיות ומיומנויות מוטוריות שונות. בעקבות זאת פחות ילדים יפסיקו את אימוני הספורט ויהיו פחות פציעות. צריך לגרום לילדים להתאהב בפעילויות ספורט, וכך עם ההתלהבות והכישרון יש סיכוי גבוה יותר שהם יהיו ספורטאים תחרותיים מצטיינים בהמשך חייהם.
א. העתק מן הקטע שני צירופי סמיכות _____, _____
ב. העתק מן הקטע שני צירופי שם ותוארו _____, _____
2. לפניך שלושה משפטים, שחסרים בהם צירופים של סמיכות. השלם את הצירופים חסרים, על פי המילים שבסוגריים.
א. בארצות רבות דואגים ל_____ (הפקה + אנרגיה) ירוקה.
ב. בחג החנוכה היה _____ (מזג + אוויר) קיצוני.
ג. אני אוהבת לשמוע _____ (שירים + ילדים).
3. לפניך צירופים.
א. הפוך לרבים את הצירוף " **המצאה ישראלית** " _____
ב. הפוך ליחיד את הצירוף " **ארונות ישנים** " _____
ג. הפוך ליחיד את הצירוף " **דגי ים** " _____
4. הקף את הצורה הנכונה במשפטים שלפניך ונמק את בחירתך.
א. לכל צעיר יש חלומות **גדולים/גדולות** שירצה להגשים.
ב. אני אוהב לאסוף אבנים **חלקים / חלקות** מחוף הים.
5. לפניך שני משפטים. בכל משפט הקף את המילה הנכונה מבין המילים המודגשות.
א. אני רוצה לעבור את **השלבים/ השלבי/ שלבי** המשחק.
ב. העיסוק בספורט **תחרות/ תחרותית/ תחרותי** מלמד את הילדים להתמודד עם רגשות של גאווה ואכזבה ולבטא אותם באופן בריא.
6. לפניכם שלושה צירופים.
הקיפו בעיגול את הצירוף שאפשר להוסיף בו את ה"א היידוע.
• שירי רחל
• מוצר תעשייתי
• תוצאות לימודיהם
7. הוסיפו את ה"א הידיעה במקום המתאים בלבד.
א. ציבור ישראלי דורש מהממשלה שתוריד את מחירים של מוצרי חלב בסיסיים.
ב. את נושא אושר החלו לחקור רק בשנים אחרונות.

8. את הצירופים הבאים אפשר לכתוב אחרת, בחר באפשרות שיכולה להחליף את הצירוף המודגש.

א. ספרים של מתח

1. ספרים מתחים 2. ספרי מתח 3. מתחים בספרים 4. ספרי מתיחות

ב. הקושי של התלמיד

1. קשיים תלמידים 2. תלמיד קשה 3. קושי התלמיד 4. התלמיד וקושי

9. לפניך משפט.

במדינות אירופה עדיין מקפידים על כללי נימוס נוקשים בזמן הארוחה.

את הצירוף " **כללי נימוס נוקשים** " אפשר לכתוב אחרת במשפט זה .

איזה מן הצירופים יכול להחליף אותו? הקף את התשובה הנכונה .

- כללים של נימוס ושל נוקשות
- כללים נוקשים של נימוס
- כללים בנימוס נוקשה

10. לפניך שני משפטים , בכל אחד מהם יש שיבוש לשון.

בכל משפט הקיפו את המילה או הביטוי המשובשים ותקנו אותם.

א. קראתי על האסונות הגדולות שהיו בהיסטוריה העולמית.

התיקון: _____

ב. השבילי אופניים בתל אביב לא מספיק רחבים, ולכן צריך להוסיף שטח.

התיקון: _____

משימה 15

1. השלימו את שם העצם הנכון ברבים, היעזרו בשם הפועל שבסוגריים.

עם ישראל חי/ ביצוע: אייל גולן

בקרב תזרח השמש,

נדע ימים יפים מאלה,

הלב נלחם ב_____ (לדאוג),

כולם יחזרו הביתה.

נחכה להם למטה,

הלוואי נדע _____ (לבשר) טובות,

כי עם הנצח לעולם לא מפחד.

אפילו כשקשה לראות,

כולם ביחד, אף אחד פה לא בודד,

שישרפו ה_____ (להילחם).

עם ישראל חי!

אם לא נשכח תמיד להיות מאוחדים,

עם ישראל חי!

ב. _____ (לעלות), ב. _____ (לרדת) גם בשעות הכי קשות.

2. כתבו כינוי שייכות חבור מתאים. היעזרו בשם העצם ובשייכות שבסוגריים.

חי, חי, חי, עם ישראל חי / ביצוע: עופרה חזה. מילים: אהוד מנור

שמעו _____ (אחים + שלי),

אני עוד חי

ושתי _____ (עיניים + שלי) עוד נישאות לאור.

רבים _____ (חוחים+שלי)

אך גם _____ (פרחים + שלי)

ולפני שנים רבות מספור.

אני שואל ומתפלל, טוב שלא אבדה עוד התקווה!

חי, חי, חי, כן, אני עוד חי.

זה השיר שסבא, שר אתמול לאבא והיום אני.

משימה 16

א. במשפט הבא, הקיפו את האפשרות המתאימה מבין האפשרויות הנתונות:

1. פגשתי את הקרובי משפחה / קרובי משפחה / קרובי המשפחה שלי.
2. הוא קיבל מהפקיד את שטרות מזויפות / השטרות המזויפים / השטרות המזויפות.
3. לפניכם הביטוי הבא: "תהליך של למידה". הקיפו את האפשרות שיכולה להחליף אותו.
תהליכים למידה / למידת תהליכים / תהליכי למידה
4. לפניכם משפט ובו חסר צירוף של סמיכות. השלימו את הצירוף לפי המילים שבסוגריים:
ילדים רבים משתתפים ב _____ (חוגים + ספורט) אחר הצהריים.
5. לפניכם משפט ובו חסר צירוף של סמיכות. השלימו את הצירוף לפי המילים שבסוגריים:
יש כמה _____ (דרכים + גישה) נוחות להגיע לפארק.
6. לפניכם משפט. הקיפו את המילים בהן חסרה ה"א הידיעה:
המשרד להגנת הסביבה מיידע את רשויות המקומיות לגבי תקנות חירום החדשות.
7. את הצירוף: "**המורים של הכיתה**" אפשר לכתוב אחרת. בחרו את האפשרות הנכונה:
 1. המורים הכיתתיים
 2. מורי כיתה
 3. מורי הכיתה
 4. מורים וכיתה
8. במשפט הבא הקיפו את המילה המודגשת המתאימה למשפט:
הממשלה הציעה פתרונות **משמעותיים** / **משמעותיות** לבעיית התחבורה הציבורית.
9. במשפט הבא הקיפו את המילה המודגשת המתאימה למשפט:
כל מי שמטייל בירושלים יוכל לראות ארמונות **יפים** / **יפות**.

משימה 17

לפניכם טקסט קצר. הוסיפו את ה"א הידיעה או "את" רק במקומות המתאימים.

אין חיסרון שלא ניתן להפוך ליתרון

בת הטבח התלוננה בשיחה עם אביה על הקושי אשר בהתמודדות עם _____ בעיות בחיים. הטבח הוביל אותה למטבח והראה לה שלושה סירים בהם רתחו מים. בסיר _____ ראשון הוא שם גזר, בסיר _____ שני הכניס ביצה, בסיר השלישי שפך גרגירי קפה. לאחר זמן מה שלף הטבח _____ הגזר מן הסיר ושם אותו בצלחת, דג את _____ ביצה מן המים הרותחים והניח אותה בקערה, סינן _____ הקפה ומזג אותו בספל. הביט בביתו ושאל: "מה את רואה, יקירתי?" _____ בת התקרבה לשולחן ובחנה _____ התוצרים: הגזר היה רך ונמנע. היא קילפה את _____ ביצה שהייתה קשה, הקפה הדיף ריח נפלא, וטעמו היה טוב ומענג. אמר _____ טבח: "כך בני אדם שונים המתמודדים עם קושי זהה. המים _____ רותחים הם אותו מצב נתון עבור שלושת _____ חומרים: הגזר שהגיע למים קשה, התרכך עד מאד וניתן עכשיו לפורר אותו בקלות. _____ ביצה שהגיעה עדינה ונוזלית תחת קליפתה הדקה, התקשתה כולה. פולי הקפה לעומת זאת, הם ייחודיים - לאחר שהותם במים _____ רותחים, הם הפכו _____ המים למוצר משובח". "לאיזה מהם את דומה בתי היקרה? כאשר בעיות מגיעות _____ למפתן דלתך, איך את מגיבה? כגזר שנראה חזק אך מאבד תכונותיו במצבי לחץ? כביצה בעלת אופי עדין שמקשה את ליבה לאחר פיטורים, מוות של קרוב, שנראית אותו דבר מבחוץ, אך ליבה ונשמתה התקשו עד מאוד? או אולי את פול הקפה, אשר תפקידו בחיים להפוך את _____ מצב _____ כואב לדבר הטוב ביותר שניתן? הקפה מגיע לתכונותיו הטובות ביותר עת שהמים בשיא הרתיחה. בשביל להיות פול קפה רק צריך לזכור כי לכל מה שקורה בחיים יש סיבה.

משימה 18

1. לפניך שלושה משפטים, ובהם חסרים צירופי סמיכות. השלם את הצירופים על פי המילים שבסוגריים.

- א. המטופל התלונן בפני רופאו על _____ (כאבים + ראש) תכופים ונשנים.
ב. הרופא טען ש _____ (הכאבים + הראש) של המטופל מצריכים טיפול מיוחד ב _____ (מרפאה + כאב) ועליו לחזק את _____ (המערכת + החיסון) שלו.
ג. כל _____ (הדרכים + הטיפול) עשויות לסייע גם במקרים של _____ (התקפים + מיגרנה).

2. (1). הפוך לרבים/רבות את הצירופים הבאים:

- (א) אישה חכמה - _____
(ב) ארץ נהדרת - _____
(ג) עיר עתיקה - _____
(ד) דור קדום - _____
(ה) מגפה עולמית - _____
(ו) חנות קטנה - _____
(ז) חלון סגור - _____
(ח) _____

(3) הפוך ליחיד/ה את הצירופים הבאים :

- _____ (א) מחנות עולים -
- _____ (ב) חרבות ברזל -
- _____ (ג) מערכות חירום -
- _____ (ד) אנשי כפר -
- _____ (ה) תקופות משבר -
- _____ (ו) מרפאות מטיילים -
- _____ (ז) מקומות בילוי -

4. קרא את הקטע הבא. בכל אחד מן המשפטים שלפניך, הקף את הצורה הנכונה.

לפני תקופת הקורונה, רק לפני שנים אחדים / אחדות, הלמידה בבית הספר הייתה / היה / היא / הוא פיזית בבית הספר. אך, כיום, אנו עדים גם ללמידה מרחוק. הלמידה מרחוק יעילה בעיקר בזמן מצבי חירום / המצבי החירום / המצבי חירום כגון, מגפה, מלחמה ואסונות טבע משמעותיות / משמעותיים. ללמידה מרחוק יש יתרונות רבות / רבים, עם זאת גם חסרונות רבות / רבים.

משימה 19

- א. לפניכם חמישה משפטים ובכל אחד מהם אפשרויות מודגשות להשלמת משפט. הקיפו את האפשרות המתאימה בכל אחד מהם :
1. המורים באולפן לעברית מבקשים להשתמש עם מילון אלקטרוני/ המילון אלקטרוני/ מילון האלקטרוני.
 2. בשבועות אחרונות / האחרונות / האחרונים למדנו רק ב"זום", כיון שלא יכולנו להגיע לבית הספר בגלל המלחמה.
 3. המורה שלנו באולפן אוהבת את כל תלמידים בכיתה / תלמידי בכיתה / התלמידים בכיתה באותה מידה.
 4. בישראל כל נער ונערה המגיעים לגיל 18 חייבים לעשות שירות צבאי / שירות צבאי השירות הצבאי.
 5. הציוני בגרות / הציונים בגרות / ציוני הבגרות עשויים להשפיע על התלמידים להתקבל לאוניברסיטה.
- ב. לפניכם שלושה משפטים ובהם חסרים צירופים של סמיכות. השלימו את הצירופים לפי המילים שבסוגריים.
1. באולפנים לעברית בכל הארץ לומדים עולים חדשים ב (ספרים + לימוד) מיוחדים לעולים.
 2. עולים חדשים אומרים ש (השפה + עברית) היא השפה הקשה ביותר ללמוד מכל השפות שהם מכירים.
 3. עולים חדשים יכולים לעשות שני (מועד + מבחן) לבגרות בלשון באותה שנה.

עבודה נעימה!

